ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 27ης Απριλίου 2023*

«Προδικαστική παραπομπή – Διανοητική ιδιοκτησία – Οδηγία 2004/48/ΕΚ – Μέτρα, διαδικασίες και μέτρα αποκατάστασης που είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της επιβολής των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας – Δικαίωμα ενημέρωσης – Ενεργητική νομιμοποίηση – Υποχρέωση να αποδειχθεί εκ των προτέρων η ύπαρξη δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας»

Στην υπόθεση C-628/21,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Sąd Okręgowy w Warszawie (πρωτοδικείο Βαρσοβίας, Πολωνία) με απόφαση της 21ης Ιουλίου 2021, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 11 Οκτωβρίου 2021, στο πλαίσιο της διαδικασίας που κίνησε η

TB

παρισταμένων των:

Castorama Polska sp. z o.o.,

«Knor» sp. z o.o.,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους E. Regan, πρόεδρο τμήματος, Δ. Γρατσία, M. Ilešič (εισηγητή), I. Jarukaitis και Z. Csehi, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Α. Ράντος

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– η Castorama Polska sp. z o.o., εκπροσωπούμενη από τους M. Markiewicz, M. Mioduszewski και Z. Ochońska, radcowie prawni,

– η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον B. Majczyna,

* Γλώσσα διαδικασίας: η πολωνική.

– η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους A. Posch και G. Kunnert,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον S. L. Kalėda και την U. Małecka,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 17ης Νοεμβρίου 2022,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 8, παράγραφος 1, της οδηγίας 2004/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (ΕΕ 2004, L 157, σ. 45, και διορθωτικό ΕΕ 2004, L 195, σ. 16).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαδικασίας την οποία κίνησε η TB ζητώντας να υποχρεωθούν η Castorama Polska sp. z o.o., εταιρία με έδρα τη Βαρσοβία (Πολωνία), και η «Knor» sp. z o.o., εταιρία με έδρα το Gliwice (Πολωνία), να παράσχουν πληροφορίες αναφορικά με την προέλευση και τα δίκτυα διανομής εμπορευμάτων ή παροχής υπηρεσιών που προσβάλλουν, κατά την TB, δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας του οποίου η TB ισχυρίζεται ότι είναι δικαιούχος.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Η οδηγία 2004/48

3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 10, 13, 17 και 19 της οδηγίας 2004/48 έχουν ως εξής:

«(10) Στόχος της παρούσας οδηγίας είναι η προσέγγιση των νομοθετικών συστημάτων προκειμένου να διασφαλιστεί υψηλό, ισοδύναμο και ομοιογενές επίπεδο προστασίας της διανοητικής ιδιοκτησίας στην εσωτερική αγορά.

[…]

(13) Είναι σκόπιμο να ορισθεί το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας με τον ευρύτερο δυνατό τρόπο, ούτως ώστε να συμπεριλάβει το σύνολο των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας που καλύπτονται από τις σχετικές κοινοτικές διατάξεις και/ή από την εθνική νομοθεσία του συγκεκριμένου κράτους μέλους. Ωστόσο, η εν λόγω απαίτηση δεν επηρεάζει τη δυνατότητα των κρατών μελών που το επιθυμούν να επεκτείνουν, για εσωτερικούς σκοπούς, την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας σε πράξεις αθέμιτου ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανομένων των παρασιτικών αντιγράφων, ή σε παρόμοιες δραστηριότητες.

[…]

(17) Τα μέτρα, οι διαδικασίες και τα μέτρα αποκατάστασης που προβλέπει η παρούσα οδηγία θα πρέπει να προσδιορίζονται σε κάθε περίπτωση κατά τρόπον ώστε να λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης περίπτωσης, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών χαρακτηριστικών κάθε δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας και, κατά περίπτωση, του εσκεμμένου ή μη εσκεμμένου χαρακτήρα της προσβολής.

[…]

(19) Δεδομένου ότι το δικαίωμα του δημιουργού υφίσταται από τη δημιουργία του έργου και δεν προϋποθέτει επίσημη καταχώριση, είναι σκόπιμο να υιοθετηθεί η διάταξη του άρθρου 15 της σύμβασης της Βέρνης [για την προστασία των λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων, η οποία υπογράφηκε στη Βέρνη στις 9 Σεπτεμβρίου 1886 (Πράξη των Παρισίων της 24ης Ιουλίου 1971), ως έχει κατόπιν της τροποποίησης της 28ης Σεπτεμβρίου 1979, και] θεσπίζει το τεκμήριο ότι δημιουργός ενός λογοτεχνικού ή καλλιτεχνικού έργου είναι εκείνος του οποίου το όνομά εμφανίζεται επί του έργου. Παρόμοιο τεκμήριο θα πρέπει να ισχύει και για τους κατόχους συγγενικών δικαιωμάτων, δεδομένου ότι συχνά οι δικαιούχοι συγγενικού δικαιώματος, για παράδειγμα παραγωγοί φωνογραφημάτων, θα επιδιώξουν να προασπίσουν τα δικαιώματά τους και να στραφούν κατά πράξεων πειρατείας.»

4 Το άρθρο 1 της οδηγίας φέρει τον τίτλο «Αντικείμενο» και ορίζει τα εξής:

«Η παρούσα οδηγία αφορά τα μέτρα, τις διαδικασίες και τα μέτρα αποκατάστασης που είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της επιβολής των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ο όρος “δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας” εμπεριέχει τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας.»

5 Στο κεφάλαιο ΙΙ της οδηγίας, το οποίο τιτλοφορείται «Μέτρα, διαδικασίες και μέτρα αποκατάστασης», περιλαμβάνεται το άρθρο 3, το οποίο επιγράφεται «Γενική υποχρέωση» και ορίζει στις παραγράφους 1 και 2 τα εξής:

«1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν τα μέτρα, τις διαδικασίες και τα μέτρα αποκατάστασης που απαιτούνται για τη διασφάλιση της επιβολής των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας που ρυθμίζονται με την παρούσα οδηγία. Τα εν λόγω μέτρα, οι διαδικασίες και τα μέτρα αποκατάστασης πρέπει να είναι θεμιτά και δίκαια, να μην είναι περίπλοκα και δαπανηρά άνευ λόγου και να μην προβλέπουν παράλογες προθεσμίες ούτε να συνεπάγονται αδικαιολόγητες καθυστερήσεις.

2. Τα εν λόγω μέτρα, διαδικασίες και μέτρα αποκατάστασης πρέπει επίσης να είναι αποτελεσματικά, αναλογικά και αποτρεπτικά και να εφαρμόζονται κατά τρόπον ώστε να αποτρέπεται η δημιουργία εμποδίων στο νόμιμο εμπόριο και να προβλέπονται εγγυήσεις κατά της κατάχρησής τους.»

6 Το άρθρο 4 της οδηγίας φέρει τον τίτλο «Πρόσωπα που νομιμοποιούνται να ζητούν την εφαρμογή των μέτρων, διαδικασιών και μέτρων αποκατάστασης» και έχει ως εξής:

«Τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν ως πρόσωπα που έχουν δικαίωμα να ζητούν την εφαρμογή των μέτρων, διαδικασιών και μέτρων αποκατάστασης του παρόντος κεφαλαίου:

α) τους δικαιούχους δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της εφαρμοστέας νομοθεσίας·

β) κάθε άλλο πρόσωπο που έχει εξουσιοδοτηθεί να χρησιμοποιεί τα εν λόγω δικαιώματα, ιδίως οι κάτοχοι άδειας εκμετάλλευσης, εφόσον το επιτρέπουν οι διατάξεις της εφαρμοστέας νομοθεσίας και σύμφωνα με αυτές·

γ) τους οργανισμούς διαχείρισης συλλογικών δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στους οποίους αναγνωρίζεται συνήθως το δικαίωμα να εκπροσωπούν δικαιούχους δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εφόσον το επιτρέπουν οι διατάξεις της εφαρμοστέας νομοθεσίας και σύμφωνα με αυτές·

δ) τους οργανισμούς προάσπισης επαγγελματικών συμφερόντων στους οποίους αναγνωρίζεται συνήθως το δικαίωμα να εκπροσωπούν τους δικαιούχους δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εφόσον το επιτρέπουν οι διατάξεις της εφαρμοστέας νομοθεσίας και σύμφωνα με αυτές.»

7 Το άρθρο 6 της οδηγίας 2004/48 τιτλοφορείται «Αποδεικτικά στοιχεία» και ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, κατόπιν αιτήσεως του διαδίκου ο οποίος έχει προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία ευλόγως διαθέσιμα και επαρκή προς τεκμηρίωση των ισχυρισμών του και ο οποίος, τεκμηριώνοντας τους ισχυρισμούς του, έχει προβάλει αποδεικτικά στοιχεία ευρισκόμενα υπό τον έλεγχο του αντιδίκου, οι αρμόδιες δικαστικές αρχές να δύνανται να διατάσσουν την προσκόμιση των εν λόγω αποδεικτικών στοιχείων από τον αντίδικο, με την επιφύλαξη ότι διασφαλίζεται η προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι οι αρμόδιες δικαστικές αρχές πρέπει να θεωρούν ότι ικανό δείγμα σημαντικού αριθμού αντιγράφων ενός έργου ή οποιουδήποτε άλλου προστατευομένου αντικειμένου συνιστά βάσιμο αποδεικτικό στοιχείο.»

8 Το άρθρο 7 της οδηγίας επιγράφεται «Μέτρα προστασίας των αποδεικτικών στοιχείων» και προβλέπει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Ακόμη και πριν από την εξέταση της αγωγής επί της ουσίας, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρμόδιες δικαστικές αρχές να δύνανται, κατόπιν αιτήσεως του μέρους που προσκόμισε ευλόγως διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία προς τεκμηρίωση των ισχυρισμών του περί προσβολής ή επικείμενης προσβολής του δικαιώματός του διανοητικής ιδιοκτησίας, να διατάσσουν την άμεση και αποτελεσματική λήψη προσωρινών μέτρων για την προστασία των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων που αφορούν την εικαζόμενη προσβολή, με την επιφύλαξη ότι διασφαλίζεται η προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών. Τα εν λόγω μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν τη λεπτομερή περιγραφή, με ή χωρίς λήψη δειγμάτων, ή την πραγματική κατάσχεση των παράνομων εμπορευμάτων και, εφόσον ενδείκνυται, των υλικών και εργαλείων που χρησιμοποιήθηκαν για την παραγωγή ή/και τη διανομή των εμπορευμάτων αυτών καθώς και των

σχετικών εγγράφων. Τα μέτρα αυτά λαμβάνονται, εφόσον απαιτείται, και χωρίς να ακουστεί η άλλη πλευρά, ιδίως όταν κάθε καθυστέρηση ενδέχεται να προκαλέσει ανεπανόρθωτη ζημία στον δικαιούχο ή όταν υπάρχει αποδεδειγμένος κίνδυνος καταστροφής των αποδεικτικών στοιχείων.

Σε περίπτωση λήψης μέτρων προστασίας των αποδεικτικών στοιχείων χωρίς να ακουστεί η άλλη πλευρά, τα θιγόμενα μέρη ενημερώνονται αμελλητί, το αργότερο κατόπιν της εκτελέσεως των μέτρων. Η επανεξέταση των μέτρων, περιλαμβανομένου και του δικαιώματος ακροάσεως, λαμβάνει χώρα κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων μερών, προκειμένου να αποφασιστεί, εντός ευλόγου προθεσμίας από την κοινοποίησή τους, αν θα τροποποιηθούν, θα ανακληθούν ή θα επιβεβαιωθούν.»

9 Το άρθρο 8 της οδηγίας φέρει τον τίτλο «Δικαίωμα ενημέρωσης» και ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, στο πλαίσιο διαδικασίας που αφορά προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας και κατόπιν αιτιολογημένου και αναλογικού αιτήματος του προσφεύγοντος, οι αρμόδιες δικαστικές αρχές να δύνανται να διατάσσουν την παροχή πληροφοριών για την προέλευση και για τα δίκτυα διανομής των εμπορευμάτων ή παροχής των υπηρεσιών, που προσβάλλουν δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας, από τον παραβάτη ή/και οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο το οποίο:

α) βρέθηκε να κατέχει τα παράνομα εμπορεύματα σε εμπορική κλίμακα·

β) βρέθηκε να χρησιμοποιεί τις παράνομες υπηρεσίες σε εμπορική κλίμακα·

γ) διαπιστώθηκε ότι παρείχε, σε εμπορική κλίμακα, υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες για την προσβολή δικαιώματος,

ή

δ) υποδείχθηκε, από το πρόσωπο των στοιχείων α), β) ή γ), ως εμπλεκόμενο στην παραγωγή, κατασκευή ή διανομή των εμπορευμάτων ή στην παροχή των υπηρεσιών.»

10 Το άρθρο 9 της ίδιας οδηγίας τιτλοφορείται «Προσωρινά και συντηρητικά μέτρα» και προβλέπει στις παραγράφους 1 έως 3 τα εξής:

«1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρμόδιες δικαστικές αρχές να δύνανται, κατόπιν αιτήσεως του ενάγοντος:

α) να εκδίδουν κατά του φερόμενου ως παραβάτη προσωρινή διαταγή, με σκοπό να προλάβουν κάθε επικείμενη προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας ή να απαγορεύσουν, προσωρινώς και, εφόσον απαιτείται, υπό την προϋπόθεση επαναληπτικής καταβολής προστίμου, εφόσον προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία, τη συνέχιση των προσβολών του εν λόγω δικαιώματος ή να εξαρτήσουν τη συνέχιση της εν λόγω προσβολής από την παροχή εγγύησης με σκοπό να διασφαλισθεί η αποζημίωση του δικαιούχου· μπορεί επίσης να εκδίδεται προσωρινή διαταγή υπό τους ιδίους όρους κατά ενδιαμέσου, οι υπηρεσίες του οποίου χρησιμοποιούνται από τρίτον για την προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας· οι προσωρινές διαταγές κατά ενδιαμέσων, οι υπηρεσίες των οποίων χρησιμοποιούνται από τρίτον για την προσβολή του δικαιώματος του δημιουργού ή συγγενικού δικαιώματος, διέπονται από την οδηγία 2001/29/ΕΚ [του Ευρωπαϊκού

Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (ΕΕ 2001, L 167, σ. 10)]·

β) να διατάσσουν την κατάσχεση ή την απόδοση των εμπορευμάτων για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι προσβάλλουν δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας, προκειμένου να εμποδίσουν την είσοδο ή την κυκλοφορία τους στους εμπορικούς διαύλους.

2. Στις περιπτώσεις προσβολών που διαπράττονται σε εμπορική κλίμακα, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρμόδιες δικαστικές αρχές να δύνανται να διατάσσουν, εφόσον ο ζημιωθείς διάδικος αποδεικνύει την ύπαρξη περιστάσεων που είναι δυνατόν να θέσουν σε κίνδυνο την καταβολή της αποζημίωσης, τη συντηρητική κατάσχεση των κινητών και ακινήτων αγαθών του φερόμενου ως παραβάτη, περιλαμβανομένης της δέσμευσης των τραπεζικών του λογαριασμών και των λοιπών περιουσιακών του στοιχείων. Προς τούτο, οι αρμόδιες αρχές δύνανται να ζητούν την κοινοποίηση τραπεζικών, χρηματοοικονομικών ή εμπορικών εγγράφων ή την προσήκουσα πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες.

3. Οι δικαστικές αρχές έχουν, ως προς τα μέτρα που μνημονεύονται στις παραγράφους 1 και 2, την εξουσία να απαιτούν από τον αιτούντα να προσκομίσει κάθε ευλόγως διαθέσιμο αποδεικτικό στοιχείο για να σχηματίσουν με επαρκή βεβαιότητα την πεποίθηση ότι είναι ο δικαιούχος του δικαιώματος και ότι το δικαίωμά του προσβάλλεται ή ότι επίκειται προσβολή.»

Το πολωνικό δίκαιο

11 Το άρθρο 479[89] του ustawa – Kodeks postępowania cywilnego (νόμου περί θεσπίσεως του κώδικα πολιτικής δικονομίας), της 17ης Νοεμβρίου 1964 (Dz. U. 1964, αριθ. 43, θέση 296), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως της κύριας δίκης (Dz. U. του 2020, θέση 1575) (στο εξής: κώδικας πολιτικής δικονομίας), προβλέπει στις παραγράφους 1 και 2 τα εξής:

«1. Οι διατάξεις του παρόντος τμήματος εφαρμόζονται στις υποθέσεις που αφορούν την προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων, την προστασία των δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας και την προστασία άλλων δικαιωμάτων που αφορούν άυλα αγαθά (υποθέσεις διανοητικής ιδιοκτησίας).

2. Ως υποθέσεις διανοητικής ιδιοκτησίας κατά την έννοια του παρόντος τμήματος θεωρούνται και οι υποθέσεις που αφορούν:

1) την πρόληψη και την καταπολέμηση του αθέμιτου ανταγωνισμού·

[…]».

12 Το άρθρο 479[112] του κώδικα πολιτικής δικονομίας έχει ως εξής:

«Οι διατάξεις που αφορούν τον υπόχρεο παροχής των πληροφοριών εφαρμόζονται σε κάθε πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένου του καθού, το οποίο διαθέτει τις πληροφορίες του άρθρου 479[113] ή έχει πρόσβαση σε αυτές.»

13 Κατά το άρθρο 479[113], παράγραφοι 1 και 2, του κώδικα πολιτικής δικονομίας:

«1. Κατόπιν αιτήματος του δικαιούχου του δικαιώματος, εάν αυτός αποδεικνύει με ευλογοφανή τρόπο την ύπαρξη περιστάσεων που συνιστούν προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας, το δικαστήριο δύναται, πριν από την κίνηση διαδικασίας που αφορά την εν λόγω προσβολή του δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας ή κατά τη διάρκεια τέτοιας διαδικασίας και μέχρι το πέρας της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της πρωτοβάθμιας δίκης, να καλέσει τον παραβάτη να παράσχει πληροφορίες για την προέλευση και για τα δίκτυα διανομής των εμπορευμάτων ή παροχής των υπηρεσιών, εφόσον τούτο είναι αναγκαίο για την αγωγή του δικαιούχου.

2. Όταν το αίτημα του δικαστηρίου για παροχή πληροφοριών προηγείται της διαδικασίας που αφορά την προσβολή του δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας, η διαδικασία αυτή πρέπει να κινείται το αργότερο έναν μήνα μετά την ημερομηνία εκτελέσεως της διαταγής που αφορά το αίτημα παροχής πληροφοριών.»

14 Το άρθρο 1 του ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych (νόμου περί του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων), της 4ης Φεβρουαρίου 1994 (Dz. U. 1994, αριθ. 24, θέση 83), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως της κύριας δίκης (Dz. U. του 2021, θέση 1062), ορίζει τα εξής:

«1. Αντικείμενο του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας αποτελεί κάθε εκδήλωση προσωπικής πνευματικής δημιουργίας η οποία αποτυπώνεται σε οποιαδήποτε μορφή, ανεξαρτήτως της αξίας, του προορισμού και του τρόπου έκφρασής της (έργο).

2. Το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας καλύπτει ειδικότερα τα έργα:

[…]

2) των εικαστικών τεχνών·

2^1. Μόνον ο τρόπος έκφρασης μπορεί να προστατευθεί· οι ανακαλύψεις, οι ιδέες, οι διαδικασίες, οι μέθοδοι και αρχές λειτουργίας και οι μαθηματικές έννοιες δεν προστατεύονται.

[…]

4. Η προστασία παρέχεται στον δημιουργό ανεξάρτητα από οποιαδήποτε τυπική διατύπωση.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

15 Η TB είναι φυσικό πρόσωπο το οποίο εμπορεύεται, μέσω των διαδικτυακών καταστημάτων της, διακοσμητικά είδη. Στο πλαίσιο της δραστηριότητάς της, πωλεί αντίγραφα των εικόνων A, B και C, τα οποία παράγονται με μηχανικά μέσα από την ίδια. Καθεμιά από τις εικόνες είναι γραφιστικά απλή και συνδυάζει έναν περιορισμένο αριθμό χρωμάτων, γεωμετρικών σχημάτων και σύντομων φράσεων. Συγκεκριμένα, οι εικόνες A, B και C περιέχουν, αντιστοίχως, τις ακόλουθες φράσεις: «Mój dom moje zasady» («Δικό μου το σπίτι, δικοί μου κι οι κανόνες»), «Nie ma ludzi idealnych a jednak jestem» («Κανείς δεν είναι τέλειος, εκτός από μένα») και «W naszym domu rano słychać tupot małych stopek. Zawsze pachnie pyszndustri ciastem. Mamy dużo obowiązków, mnóstwo zabawy i miłości» («Στο σπίτι μας, το πρωί, ακούγονται μικρά πατουσάκια στο πάτωμα. Μοσχομυρίζει πάντοτε νόστιμο γλυκό. Έχουμε ένα σωρό υποχρεώσεις,

αλλά και πολλή χαρά κι αγάπη»). Η ΤΒ εμφανίζεται ως δημιουργός των εικόνων αυτών, οι οποίες συνιστούν, κατά την άποψή της, «έργα» κατά την έννοια του δικαίου της πνευματικής ιδιοκτησίας.

16 Η Castorama Polska και η Knor διαθέτουν στο εμπόριο αντίγραφα των εν λόγω εικόνων (στο εξής: επίμαχα στην κύρια δίκη αντίγραφα). Ακριβή αντίγραφα των εικόνων Α και Β, τα οποία προμηθεύει η Knor, πωλούνται στο διαδικτυακό κατάστημα και στα φυσικά καταστήματα της Castorama Polska. Η Castorama Polska προμηθεύεται επίσης από την Knor και πωλεί εικόνες που περιέχουν το ίδιο κείμενο με την εικόνα C, αλλά παρουσιάζουν ορισμένες διαφορές με αυτήν, από απόψεως γραφιστικής και γραμματοσειράς. Το όνομα του δημιουργού και η προέλευση του προϊόντος δεν αναγράφονται στα επίμαχα στην κύρια δίκη αντίγραφα, όπως δεν αναγράφονται άλλωστε και στις ίδιες τις εικόνες. Επιπλέον, η ΤΒ δεν έχει δώσει τη συγκατάθεσή της ούτε για τη δημιουργία των αντιγράφων ούτε για την πώλησή τους από την Castorama Polska και την Knor.

17 Στις 13 Οκτωβρίου 2020 η ΤΒ όχλησε την Castorama Polska, καλώντας τη να παύσει την προσβολή των περιουσιακών και των ηθικών δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί των «έργων» αυτών, τα οποία η ίδια δημιούργησε.

18 Στις 15 Δεκεμβρίου 2020 η ΤΒ υπέβαλε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, βάσει του άρθρου 479[113] του κώδικα πολιτικής δικονομίας, αίτημα με αντικείμενο να υποχρεωθούν η Castorama Polska και η Knor να της γνωστοποιήσουν πληροφορίες όσον αφορά τα επίμαχα στην κύρια δίκη αντίγραφα, ειδικότερα δε τα δίκτυα διανομής και την ποσότητα των εμπορευμάτων που είχαν παραληφθεί ή παραγγελθεί από αυτές, τον πλήρη κατάλογο των προμηθευτών τους, την ημερομηνία κατά την οποία τα εμπορεύματα είχαν διατεθεί προς πώληση στα φυσικά καταστήματα και στο διαδικτυακό κατάστημα της Castorama, καθώς και την ποσότητα των εμπορευμάτων και το προϊόν της πώλησής τους, χωριστά για τις φυσικές και τις διαδικτυακές πωλήσεις.

19 Η ΤΒ ισχυρίστηκε ότι ήταν κάτοχος περιουσιακών και ηθικών δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί των εικόνων που είχαν αναπαραχθεί στα επίμαχα στην κύρια δίκη αντίγραφα και ότι οι πληροφορίες αυτές ήταν αναγκαίες ενόψει της άσκησης αγωγής λόγω προσβολής των πνευματικών της δικαιωμάτων και, επικουρικώς, αγωγής αποζημιώσεως λόγω αθέμιτου ανταγωνισμού.

20 Η Castorama Polska ζητεί από το αιτούν δικαστήριο να απορρίψει το αίτημα παροχής πληροφοριών και, επικουρικώς, να περιορίσει κατά το δυνατόν το περιεχόμενο της δικαστικής αποφάσεως που πρόκειται να εκδοθεί, ισχυριζόμενη ότι η απόφαση θα πρέπει να αφορά αυστηρώς και μόνον «έργα» κατά την έννοια του δικαίου της πνευματικής ιδιοκτησίας και αμφισβητώντας ακόμη και την ίδια τη δυνατότητα χαρακτηρισμού των εικόνων που έχουν αναπαραχθεί στα επίμαχα στην κύρια δίκη αντίγραφα ως «έργων» κατά την έννοια του δικαίου αυτού. Ζητεί επίσης την προστασία του επιχειρηματικού απορρήτου και ισχυρίζεται ότι η ΤΒ δεν απέδειξε ότι διέθετε περιουσιακά δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας επί των αντιγράφων των εικόνων. Κατά την Castorama Polska, τα έργα της διανοίας στα οποία αναφέρεται το αίτημα της ΤΒ δεν είναι πρωτότυπα, δεδομένου ότι η τελευταία δεν έχει αποδείξει ότι πρόκειται για νέα δημιουργήματα, ώστε να πληρούται η σχετική προϋπόθεση. Επομένως, τυχόν αποδοχή του αιτήματος αυτού θα ισοδυναμούσε με αναγνώριση δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας επί «ιδεών» και «εννοιών», διότι οι εικόνες που έχουν αναπαραχθεί στα επίμαχα στην κύρια δίκη αντίγραφα συμβαδίζουν απλώς με μια τρέχουσα τάση της μόδας για «απλουστευμένες εμψυχωτικές εικόνες», συνοδευόμενες από «κοινότοπες φράσεις». Η Castorama Polska θεωρεί,

εξάλλου, ότι όλα τα γραφιστικά στοιχεία των εικόνων αυτών είναι κοινότοπα και επαναλαμβανόμενα και ότι δεν παρουσιάζουν την παραμικρή πρωτοτυπία, ούτε από πλευράς της σύνθεσής τους, των χρωμάτων τους και της χρησιμοποιούμενης γραμματοσειράς, ούτε σε σύγκριση με τις άλλες εικόνες που είναι διαθέσιμες στην αγορά.

21 Από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι τα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία προσκόμισε η TB αποτελούνταν απλώς και μόνον, αφενός, από εκτυπώσεις σελίδων του ιστοτόπου της όπου εμφανίζονται είδη προς πώληση στα διαδικτυακά καταστήματά της και από τιμολόγια που έχουν εκδοθεί από το 2014 και μετά, καθώς και, αφετέρου, από εκτυπώσεις σελίδων των ιστοτόπων της Castorama Polska και από τιμολόγια σχετικά με την πώληση εικόνων στο διαδικτυακό κατάστημα της τελευταίας.

22 Για την εξέταση του αιτήματος της TB στο πλαίσιο της διαφοράς της κύριας δίκης, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ως προς την ερμηνεία που πρέπει να δοθεί στο άρθρο 8 παράγραφος 1, της οδηγίας 2004/48, ιδίως όσον αφορά το ζήτημα αν, στο πλαίσιο διαδικασίας αιτήματος παροχής πληροφοριών κινηθείσας βάσει της διατάξεως αυτής, το γεγονός ότι ο αιτών είναι δικαιούχος των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας των οποίων γίνεται επίκληση προς στήριξη της αιτήσεώς του πρέπει να αποδεικνύεται πλήρως ή απλώς να «πιθανολογείται».

23 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Sąd Okręgowy w Warszawie (πρωτοδικείο Βαρσοβίας,) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχει το άρθρο 8, παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας [2004/48], την έννοια ότι το μέτρο προστασίας των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στο οποίο αναφέρεται η διάταξη αυτή μπορεί να τεθεί σε εφαρμογή μόνον εφόσον αποδεικνύεται, στο πλαίσιο είτε της συγκεκριμένης είτε άλλης διαδικασίας, ότι ο ενδιαφερόμενος είναι δικαιούχος δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας;

Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα:

2) Έχει το άρθρο 8 παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας [2004/48], την έννοια ότι αρκεί να πιθανολογείται, και όχι να αποδεικνύεται, ότι το μέτρο αυτό αφορά υφιστάμενο δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας, ιδίως σε περίπτωση που το αίτημα παροχής πληροφοριών για την προέλευση και τα δίκτυα διανομής των εμπορευμάτων ή των υπηρεσιών προηγείται της άσκησης αγωγής αποζημιώσεως λόγω προσβολής δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας;»

Επί του παραδεκτού της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

24 Η Αυστριακή Κυβέρνηση αμφισβητεί το παραδεκτό της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως, επικαλούμενη ότι η ερμηνεία του άρθρου 8 της οδηγίας 2004/48 δεν είναι αναγκαία για την επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης.

25 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η διαδικασία του άρθρου 267 ΣΛΕΕ αποτελεί μέσο συνεργασίας μεταξύ του Δικαστηρίου και των εθνικών δικαστηρίων χάρη στην οποία το μεν παρέχει στα δε τα στοιχεία ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης που είναι αναγκαία για την επίλυση της διαφοράς επί της οποίας καλούνται να αποφανθούν (αποφάσεις της

20ής Ιουνίου 2013, Impacto Azul, C-186/12, EU:C:2013:412, σκέψη 26 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 1ης Αυγούστου 2022, Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, C-184/20, EU:C:2022:601, σκέψη 47 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

26 Υπενθυμίζεται ακόμη ότι, στο πλαίσιο της ως άνω διαδικασίας, ο εθνικός δικαστής, ο οποίος έχει επιληφθεί της διαφοράς της κύριας δίκης και φέρει την ευθύνη της δικαστικής αποφάσεως που πρόκειται να εκδοθεί, είναι αποκλειστικώς αρμόδιος να εκτιμήσει, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιομορφίες κάθε υποθέσεως, τόσο αν η προδικαστική απόφαση είναι αναγκαία για την έκδοση της δικής του αποφάσεως όσο και αν τα ερωτήματα τα οποία υποβάλλει στο Δικαστήριο είναι λυσιτελή. Κατά συνέπεια, εφόσον τα υποβληθέντα ερωτήματα άπτονται της ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης, το Δικαστήριο υποχρεούται κατ' αρχήν να απαντήσει. Επομένως, τα προδικαστικά ερωτήματα που αφορούν το δίκαιο της Ένωσης τεκμαίρονται λυσιτελή. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο μπορεί να απορρίψει αίτηση εθνικού δικαστηρίου μόνον όταν προκύπτει προδήλως ότι η ζητούμενη ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης δεν έχει καμία σχέση με το υποστατό ή με το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης, όταν το πρόβλημα είναι υποθετικής φύσης ή, ακόμη, όταν το Δικαστήριο δεν διαθέτει τα πραγματικά και νομικά στοιχεία τα οποία είναι αναγκαία προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση στα ερωτήματα που του έχουν υποβληθεί (απόφαση της 3ης Ιουνίου 2021, BalevBio, C-76/20, EU:C:2021:441, σκέψη 46 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

27 Επίσης από πάγια νομολογία προκύπτει ότι, λόγω της ανάγκης να δοθεί χρήσιμη για τον εθνικό δικαστή ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, είναι απαραίτητο να ορίσει αυτός το πραγματικό και κανονιστικό πλαίσιο όπου εντάσσονται τα προδικαστικά ερωτήματα που υποβάλλει ή, τουλάχιστον, να εξηγήσει τις πραγματικές περιστάσεις στις οποίες στηρίζονται τα ερωτήματά του. Η απόφαση περί παραπομπής πρέπει επιπλέον να αναφέρει τους συγκεκριμένους λόγους που οδήγησαν τον εθνικό δικαστή να διερωτηθεί ως προς την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης και να θεωρήσει αναγκαία την υποβολή προδικαστικού ερωτήματος στο Δικαστήριο (απόφαση της 1ης Αυγούστου 2022, Roma Multiservizi και Rekeep, C-332/20, EU:C:2022:610, σκέψη 43 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

28 Εν προκειμένω, το αιτούν δικαστήριο εκθέτει με επαρκή σαφήνεια το νομικό και πραγματικό πλαίσιο και τους λόγους για τους οποίους διερωτάται ως προς την ερμηνεία ορισμένων διατάξεων που είναι, κατά την κρίση του, αναγκαία για να είναι σε θέση να εκδώσει την απόφασή του. Ειδικότερα, δεν προκύπτει προδήλως ότι η ζητούμενη ερμηνεία ουδεμία σχέση έχει με τη διαφορά της κύριας δίκης, ούτε ότι το ζήτημα το οποίο εγείρεται έχει υποθετικό χαρακτήρα.

29 Συνεπώς, η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως είναι παραδεκτή.

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

30 Με τα προδικαστικά ερωτήματα, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να διευκρινιστεί αν το άρθρο 8, παράγραφος 1, της οδηγίας 2004/48 έχει την έννοια ότι, στο πλαίσιο διαδικασίας σχετικής με την προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας, ο ενδιαφερόμενος οφείλει να αποδείξει, για την υποβολή αιτήματος παροχής πληροφοριών δυνάμει του εν λόγω άρθρου 8, ότι είναι δικαιούχος του επίμαχου δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας ή αν αρκεί να πιθανολογείται ότι είναι δικαιούχος του, ιδίως όταν το αίτημα παροχής πληροφοριών προηγείται χρονικώς της άσκησης αγωγής αποζημιώσεως λόγω προσβολής αυτού του δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας.

31 Με την προαναφερθείσα οδηγία, ο νομοθέτης της Ένωσης επέλεξε να διασφαλίσει υψηλό επίπεδο προστασίας της διανοητικής ιδιοκτησίας στην εσωτερική αγορά (απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2019, IT Development, C-666/18, EU:C:2019:1099, σκέψη 38) και να προβεί σε ελάχιστη εναρμόνιση όσον αφορά την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας εν γένει (απόφαση της 9ης Ιουλίου 2020, Constantin Film Verleih, C-264/19, EU:C:2020:542, σκέψη 36).

32 Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο α′, της οδηγίας 2004/48 ορίζει ότι τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, στο πλαίσιο διαδικασίας σχετικής με την προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας και κατόπιν αιτιολογημένου και αναλογικού αιτήματος του ενδιαφερομένου, οι αρμόδιες δικαστικές αρχές να έχουν τη δυνατότητα να διατάσσουν τον παραβάτη και/ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο έχει βρεθεί να κατέχει παράνομα εμπορεύματα σε εμπορική κλίμακα να γνωστοποιήσει πληροφορίες για την προέλευση και για τα δίκτυα διανομής των εμπορευμάτων ή παροχής των υπηρεσιών που προσβάλλουν δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας.

33 Επομένως, όσον αφορά το γράμμα του ως άνω άρθρου, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η διάταξη, αυτή καθεαυτήν, δεν προβλέπει υποχρέωση του αιτούντος να αποδείξει ότι είναι δικαιούχος του επίμαχου δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας.

34 Βάσει του άρθρου 4 της οδηγίας 2004/48, τα πρόσωπα τα οποία νομιμοποιούνται να ζητήσουν την εφαρμογή των μέτρων, των διαδικασιών και των μέτρων αποκατάστασης που προβλέπονται στο κεφάλαιο ΙΙ της οδηγίας πρέπει να εμπίπτουν σε μία από τις τέσσερις κατηγορίες προσώπων ή οργανισμών που απαριθμούνται στα στοιχεία α′ έως δ′ του άρθρου αυτού. Οι εν λόγω κατηγορίες περιλαμβάνουν, πρώτον, τους δικαιούχους δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της εφαρμοστέας νομοθεσίας, δεύτερον, όλα τα άλλα πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα να κάνουν χρήση των δικαιωμάτων αυτών, ιδίως τους κατόχους άδειας εκμετάλλευσης, στον βαθμό που το επιτρέπει η εφαρμοστέα νομοθεσία και σύμφωνα με αυτήν, τρίτον, τους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στους οποίους αναγνωρίζεται συνήθως το δικαίωμα να εκπροσωπούν τους δικαιούχους δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, στον βαθμό που το επιτρέπουν οι διατάξεις της εφαρμοστέας νομοθεσίας και σύμφωνα με αυτές, και, τέταρτον, τους οργανισμούς προάσπισης επαγγελματικών συμφερόντων στους οποίους αναγνωρίζεται τακτικά το δικαίωμα να εκπροσωπούν τους δικαιούχους δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εφόσον το επιτρέπουν οι διατάξεις της εφαρμοστέας νομοθεσίας και σύμφωνα με αυτές.

35 Δεδομένου ότι στο άρθρο 4, στοιχείο α′, της οδηγίας γίνεται μνεία των «δικαιούχων δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας», η διάταξη αυτή θα μπορούσε να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 8 της ίδιας οδηγίας, ο αιτών οφείλει να αποδείξει ότι είναι πράγματι δικαιούχος του επίμαχου δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας.

36 Εντούτοις, κατά πάγια νομολογία, για την ερμηνεία διατάξεως του δικαίου της Ένωσης πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται και οι σκοποί που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας αποτελεί μέρος (απόφαση της 22ας Δεκεμβρίου 2022, Quadrant Amroq Beverages, C-332/21, EU:C:2022:1031, σκέψη 42).

37 Συνεπώς, προκειμένου να ερμηνευθεί το άρθρο 8, παράγραφος 1, της οδηγίας 2004/48, θα πρέπει να εξεταστούν το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η συγκεκριμένη διάταξη καθώς και οι σκοποί που επιδιώκονται με την οδηγία αυτή.

38 Όσον αφορά τον βαθμό απόδειξης που απαιτείται για την εφαρμογή των προβλεπόμενων στο κεφάλαιο ΙΙ της οδηγίας 2004/48 «μέτρων, διαδικασιών και μέτρων αποκατάστασης», από το άρθρο 6 της οδηγίας αυτής προκύπτει, μεταξύ άλλων, ότι, για την υποβολή αιτήματος προσκόμισης αποδεικτικών στοιχείων από τον αντίδικο, ο αιτών οφείλει να προσκομίσει «αποδεικτικά στοιχεία ευλόγως διαθέσιμα και επαρκή προς τεκμηρίωση των ισχυρισμών του». Για την υποβολή αιτήσεως προσωρινών μέτρων προς διαφύλαξη αποδεικτικών στοιχείων, το άρθρο 7 της εν λόγω οδηγίας απαιτεί από τον αιτούντα να προσκομίσει «ευλόγως διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία προς τεκμηρίωση των ισχυρισμών του περί προσβολής ή επικείμενης προσβολής του δικαιώματός του διανοητικής ιδιοκτησίας». Τέλος, το άρθρο 9 της ίδιας οδηγίας, το οποίο αφορά τα προσωρινά και συντηρητικά μέτρα, προβλέπει στην παράγραφο 3 ότι οι δικαστικές αρχές έχουν την εξουσία να απαιτούν από τον αιτούντα να προσκομίσει «κάθε ευλόγως διαθέσιμο αποδεικτικό στοιχείο για να σχηματίσουν με επαρκή βεβαιότητα την πεποίθηση ότι είναι ο δικαιούχος του δικαιώματος και ότι το δικαίωμά του προσβάλλεται».

39 Όσον αφορά τον επιδιωκόμενο σκοπό, από τις αιτιολογικές σκέψεις 10 και 13 της οδηγίας 2004/48 προκύπτει, αντιστοίχως, ότι αυτός έγκειται στην προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών προκειμένου να διασφαλίζεται υψηλό, ισοδύναμο και ομοιογενές επίπεδο προστασίας της διανοητικής ιδιοκτησίας. Οι διατάξεις της οδηγίας αυτής αποσκοπούν στη ρύθμιση των ζητημάτων που άπτονται των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και είναι συμφυή, αφενός, με την προστασία των δικαιωμάτων αυτών και, αφετέρου, με τις προσβολές τους, επιβάλλοντας την ύπαρξη αποτελεσματικών μέσων ένδικης προστασίας με σκοπό την πρόληψη, την παύση ή την αποκατάσταση κάθε προσβολής υφισταμένου δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας (απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2019, IT Development, C-666/18, EU:C:2019:1099, σκέψεις 38 και 40).

40 Επ’ αυτού πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η διαδικασία αιτήματος παροχής πληροφοριών την οποία προβλέπει το άρθρο 8 παράγραφος 1, της οδηγίας 2004/48 υπέρ του δικαιούχου δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας συνιστά αυτοτελή διαδικασία (πρβλ. απόφαση της 17ης Ιουνίου 2021, M.I.C.M., C-597/19, EU:C:2021:492, σκέψεις 81 και 82).

41 Πάντοτε κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, προκειμένου να διασφαλιστεί υψηλό επίπεδο προστασίας της διανοητικής ιδιοκτησίας, το άρθρο 8, παράγραφος 1, της οδηγίας 2004/48 δεν θα πρέπει να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι το εκεί προβλεπόμενο δικαίωμα αναγνωρίζεται αποκλειστικώς και μόνον στο πλαίσιο διαδικασίας με αντικείμενο τη διαπίστωση προσβολής δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας, δεδομένου ότι η επίτευξη ενός τέτοιου επιπέδου προστασίας θα διακυβευόταν, αν δεν ήταν δυνατή η άσκηση αυτού του δικαιώματος ενημέρωσης και στο πλαίσιο αυτοτελούς διαδικασίας που κινείται μετά την περάτωση δίκης με την έκδοση τελεσίδικης αποφάσεως με την οποία διαπιστώθηκε η ύπαρξη προσβολής δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας (απόφαση της 18ης Ιανουαρίου 2017, NEW WAVE CZ, C-427/15, EU:C:2017:18, σκέψη 24).

42 Το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει ότι η ίδια συλλογιστική ισχύει και όταν πρόκειται για αυτοτελή διαδικασία η οποία προηγείται της άσκησης αγωγής αποζημιώσεως και ο αιτών ζητεί, δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφος 1, στοιχείο γ’, της οδηγίας 2004/48, τις πληροφορίες που θα του δώσουν ακριβώς τη δυνατότητα να εναγάγει αποτελεσματικώς τους φερόμενους ως παραβάτες (απόφαση της 17ης Ιουνίου 2021, M.I.C.M., C-597/19, EU:C:2021:492, σκέψη 82).

43 Επιπλέον, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι το δικαίωμα ενημέρωσης το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 8, παράγραφος 1, της οδηγίας 2004/48 συγκεκριμενοποιεί το κατοχυρωμένο στο άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης θεμελιώδες δικαίωμα

πραγματικής προσφυγής και διασφαλίζει κατ' αυτόν τον τρόπο την αποτελεσματική άσκηση του θεμελιώδους δικαιώματος της ιδιοκτησίας, μέρος του οποίου αποτελεί το δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας που προστατεύεται στο άρθρο 17, παράγραφος 2, του Χάρτη. Επομένως, χάρη στο δικαίωμα ενημέρωσης, ο δικαιούχος δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας είναι σε θέση να προσδιορίσει ποιος προσβάλλει το δικαίωμά του και να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την προστασία του, όπως είναι η υποβολή αίτησης για τη λήψη των προσωρινών μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 9, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας αυτής ή η άσκηση αγωγής για την καταβολή της αποζημίωσης που προβλέπεται στο άρθρο 13 της ίδιας οδηγίας (πρβλ. απόφαση της 17ης Ιουνίου 2021, M.I.C.M., C-597/19, EU:C:2021:492, σκέψη 83). Πράγματι, αν δεν έχει πλήρη γνώση της έκτασης της προσβολής του δικαιώματός του διανοητικής ιδιοκτησίας, ο δικαιούχος του δικαιώματος δεν θα είναι σε θέση να υπολογίσει επακριβώς το ποσό της αποζημιώσεως την οποία δικαιούται λόγω της προσβολής αυτής.

44 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 41 των προτάσεών του, από το σύνολο της ως άνω νομολογίας προκύπτει σαφώς ότι πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ των λειτουργιών που επιτελούν, αφενός, το αίτημα παροχής πληροφοριών δυνάμει του άρθρου 8 της οδηγίας 2004/48 και, αφετέρου, η αγωγή με την οποία ζητείται η αναγνώριση της προσβολής δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας.

45 Το αίτημα παροχής πληροφοριών το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 8 της οδηγίας 2004/48 εξυπηρετεί διαφορετικό σκοπό από εκείνον της αγωγής για την αναγνώριση της προσβολής δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας. Αν το αίτημα αυτό υπέκειτο, από πλευράς απόδειξης, στις ίδιες απαιτήσεις όπως η αγωγή για την αναγνώριση προσβολής δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας, η θεσπιζόμενη με το άρθρο 8 αυτοτελής διαδικασία, η οποία αποτελεί ιδιαιτερότητα του δικαίου της Ένωσης, θα έχανε σε μεγάλο βαθμό την πρακτική της αποτελεσματικότητα.

46 Πέραν τούτου, προκειμένου να διευκρινιστεί τι συνιστά επαρκή απόδειξη στο πλαίσιο της διαδικασίας αιτήματος παροχής πληροφοριών κατά το άρθρο 8 της οδηγίας, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη η φύση του δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας του οποίου γίνεται επίκληση και οι τυχόν ειδικές διατυπώσεις που διέπουν την κτήση του δικαιώματος αυτού.

47 Το ίδιο συμπέρασμα συνάγεται και από την αιτιολογική σκέψη 17 της οδηγίας, όπου σημειώνεται ότι τα μέτρα, οι διαδικασίες και τα μέτρα αποκατάστασης που προβλέπονται σε αυτή θα πρέπει να καθορίζονται κατά περίπτωση με τέτοιον τρόπο ώστε να λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης περίπτωσης, ιδίως τα ειδικά χαρακτηριστικά κάθε δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας και, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, ο εσκεμμένος ή μη χαρακτήρας της διαπραχθείσας προσβολής.

48 Εν προκειμένω, το αιτούν δικαστήριο αναφέρει ότι η υπόθεση της κύριας δίκης αφορά το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας το οποίο επικαλείται η TB.

49 Επιπροσθέτως, η αιτιολογική σκέψη 19 της οδηγίας 2004/48 υπογραμμίζει επ' αυτού ότι «το δικαίωμα του δημιουργού υφίσταται από τη δημιουργία του έργου και δεν προϋποθέτει επίσημη καταχώριση».

50 Όσον αφορά το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας, από τη νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με την οδηγία 2001/29 προκύπτει ότι η έννοια του «έργου» εμπεριέχει δύο συστατικά στοιχεία. Ειδικότερα απαιτείται, πρώτον, ένα πρωτότυπο αντικείμενο που να είναι προϊόν προσωπικής πνευματικής δημιουργίας και, δεύτερον, η έκφραση της προσωπικής αυτής δημιουργίας. Ως προς το πρώτο στοιχείο, για να μπορεί ένα αντικείμενο να θεωρηθεί πρωτότυπο, είναι αναγκαίο, και

συγχρόνως επαρκές, να αντανακλά την προσωπικότητα του δημιουργού του, εκφράζοντας τις ελεύθερες και δημιουργικές επιλογές του. Ως προς το δεύτερο στοιχείο, η έννοια «έργο» κατά την οδηγία 2001/29 προϋποθέτει κατ' ανάγκην την ύπαρξη αντικειμένου που να μπορεί να προσδιοριστεί με επαρκή ακρίβεια και αντικειμενικότητα (πρβλ. απόφαση της 11ης Ιουνίου 2020, Brompton Bicycle, C-833/18, EU:C:2020:461, σκέψεις 22 έως 25).

51 Εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξετάσει αν η ΤΒ προσκόμισε επαρκή αποδεικτικά στοιχεία τα οποία να τεκμηριώνουν ότι είναι δικαιούχος του επίμαχου δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας.

52 Στο ίδιο πνεύμα, το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2004/48 ορίζει ότι τα μέτρα, οι διαδικασίες και τα μέτρα αποκατάστασης που προβλέπονται στο κεφάλαιο ΙΙ της οδηγίας αυτής πρέπει, μεταξύ άλλων, να είναι θεμιτά και δίκαια και να μην είναι δαπανηρά άνευ λόγου. Επιπλέον, κατά το άρθρο 3 παράγραφος 2, της οδηγίας αυτής, τα μέτρα, οι διαδικασίες και τα μέτρα αποκατάστασης πρέπει να είναι αποτελεσματικά, αναλογικά και αποτρεπτικά καθώς και να εφαρμόζονται με τέτοιον τρόπο ώστε να παρέχονται εγγυήσεις κατά της κατάχρησής τους. Το άρθρο 3 επιβάλλει κατά τον τρόπον αυτόν στα κράτη μέλη και, εν τέλει, στα εθνικά δικαστήρια να παρέχουν εγγυήσεις ώστε να μη γίνεται κατάχρηση, μεταξύ άλλων, του αιτήματος παροχής πληροφοριών στο οποίο αναφέρεται το άρθρο 8 της οδηγίας (απόφαση της 28ης Απριλίου 2022, Phoenix Contact, C-44/21, EU:C:2022:309, σκέψη 43).

53 Κατά συνέπεια, το αιτούν δικαστήριο είναι εκείνο που θα πρέπει να κρίνει αν το αίτημα παροχής πληροφοριών του οποίου έχει επιληφθεί είναι δικαιολογημένο και αναλογικό, καθώς και να βεβαιωθεί ότι η αιτούσα της κύριας δίκης δεν το έχει υποβάλει καταχρηστικώς. Στο πλαίσιο αυτό, οφείλει να λάβει δεόντως υπόψη όλες τις αντικειμενικές περιστάσεις της υποθέσεως της κύριας δίκης (πρβλ. απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2019, Bayer Pharma, C-688/17, EU:C:2019:722, σκέψη 70).

54 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 48 των προτάσεών του, το αιτούν δικαστήριο, σε περίπτωση που καταλήξει στη διαπίστωση ότι υφίσταται κατάχρηση δικαιώματος, θα πρέπει να αρνηθεί να αναγνωρίσει το δικαίωμα ενημέρωσης το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 8 της οδηγίας 2004/48.

55 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ανωτέρω σκέψεων, στα προδικαστικά ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 8, παράγραφος 1, της οδηγίας 2004/48 έχει την έννοια ότι, στο πλαίσιο διαδικασίας σχετικής με την προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας κινηθείσας δυνάμει της συγκεκριμένης διατάξεως, ο ενδιαφερόμενος οφείλει, για την υποβολή αιτήματος παροχής πληροφοριών βασιζόμενου στο εν λόγω άρθρο 8, να προσκομίσει κάθε ευλόγως διαθέσιμο αποδεικτικό στοιχείο ώστε να είναι το δικαστήριο που επιλαμβάνεται του σχετικού αιτήματος σε θέση να σχηματίσει με επαρκή βεβαιότητα την πεποίθηση ότι πρόκειται όντως για τον δικαιούχο του δικαιώματος, υποβάλλοντας αποδεικτικά στοιχεία τα οποία να είναι κατάλληλα υπό το πρίσμα της φύσης του συγκεκριμένου δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας και των τυχόν ειδικών διατυπώσεων που ισχύουν ως προς αυτό.

Επί των δικαστικών εξόδων

56 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πέμπτο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 8, παράγραφος 1, της οδηγίας 2004/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας,

έχει την έννοια ότι:

στο πλαίσιο διαδικασίας σχετικής με την προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας κινηθείσας δυνάμει της συγκεκριμένης διατάξεως, ο ενδιαφερόμενος οφείλει, για την υποβολή αιτήματος παροχής πληροφοριών βασιζόμενου στο εν λόγω άρθρο 8, να προσκομίσει κάθε ευλόγως διαθέσιμο αποδεικτικό στοιχείο ώστε να είναι το δικαστήριο που επιλαμβάνεται του σχετικού αιτήματος σε θέση να σχηματίσει με επαρκή βεβαιότητα την πεποίθηση ότι πρόκειται όντως για τον δικαιούχο του δικαιώματος, υποβάλλοντας αποδεικτικά στοιχεία τα οποία να είναι κατάλληλα υπό το πρίσμα της φύσης του συγκεκριμένου δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας και των τυχόν ειδικών διατυπώσεων που ισχύουν ως προς αυτό.

(υπογραφές)